

Suomen metsäkeskus
kirjaamo@metsakeskus.fi

Lausuntopyyntönne 17.9.2025 Dnro 2856/09.00/2025

Lausunto Pohjois-Karjalan metsäohjelmasta 2026–2030

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksen sisällöstä ja lausuu suunnitelmasta seuraavaa.

Visio

Luonnoksessa esitetty visio on hyvä. Erityisesti tiivistelmässä oleva maininta uudistuvasta ja vastuullisesta metsäalasta on kannatettava osuus. Tämä näkökulma ei tosin näy yhtä selvästi itse vision kuvauksessa myöhemmin. Luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisen merkitys taloudellisen toiminnan rinnalla, ja myös sen edellytyksenä, on hyvä nosto.

Päämäärät

Alueellisen metsäohjelman päämäärät ovat samat kuin kansallisessa metsästrategiassa. Täten alueellisen metsäohjelman vastaavuus Pohjois-Karjalan toimintaympäristön muutoksiin ja metsille asetettuihin tavoitteisiin tulee näkyä ohjelman toimenpiteissä.

Toimintaympäristön muutokset ja toimenpiteet

Luonnoksessa esitetyissä toimintaympäristön muutoksissa on nostettu esille maakunnan metsien hyvä hoitotaso ja sen mukainen hyvä kasvu, yksityistieverkoston rapautuminen, ilmastonmuutoksen aiheuttama tuhojen kasvu, luonnonhoidon ja suojelun tämänhetkinen taso, uudet investoinnit ja niistä syntyvät uudet tuotteet sekä vahva osaaminen ja koulutus. Osa näistä on enemmänkin olemassa olevia metsäalan ominaisuuksia kuin muutoksia, kuten esimerkiksi vahva ja korkeatasoinen tutkimus ja osaaminen ja metsien hyvä kasvu. Kaikki kuvatut seikat kuitenkin kuvaavat hyvin maakunnan metsäalaa.

Edellä mainitut ominaispiirteet näkyvät myös alueellisen metsäohjelman luonnoksen toimenpiteissä ja ovat siten johdonmukaiset. Esitetyt toimenpiteet vastaavat hyvin päämääriä ja tavoitteita ja niissä tuodaan hyvin esille visioon sisään leivottu tavoite uudistuvasta ja vastuullisesta metsäalasta.

Jalostusasteen nostamisen tavoite on näkyvissä yhdessä toimenpiteessä (toimenpide 7.4). Toimenpiteessä korostetaan digitaalisten tuotteiden, Environmental AI, datafuusio ja tekoäly, kehittämistä. Nämä ovat toki hyvä ja tärkeä lisä metsäalan tuotteisiin, mutta tässä olisi toivottavaa tuoda esille myös tarve nostaa jalostusarvoa koko metsäketjussa. Tämä sisältää puu- ja ei-puuaineisten tuotteiden jatkojalostuksen ja niistä tehtävien, houkuttelevien tuotteiden kehittämisen sekä aineettomien palvelujen kehittämisen. Tämä turvaa myös ”perinteisten” metsäalan työpaikkojen säilymisen ja uusiutumisen ja luo pohjaa myös metsien käsittelytavan muuttumiselle (kuten luonnonhoitomenetelmien jalkauttaminen).

Muuttunut kansallinen turvallisuus tilanne tuodaan esille kansallisen tilannekuvan analyysissä liitteessä 1. Alueellisen toimintaympäristön muutoksen kuvauksessa sen vaikutukset ovat jääneet huomioimatta sekä itse muutoksia kuvatessa että toimenpiteitä esitettäessä. Turvallisuus tilanteella on kuitenkin suurin vaikutus toimintaympäristöön juuri Itä-Suomessa, joten se tulisi nostaa vahvasti mukaan tähän kuvaukseen. Turvallisuus on nostettu alueellisesti yhdeksi tärkeimmäksi tulevaisuuden aiheeksi esimerkiksi Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma 2029 luonnoksessa. Turvallisuus tulee vaikuttamaan myös Pohjois-Karjalan metsätalouteen ja erityisesti energiantuotantoon ja huoltovarmuuteen ja siten esimerkiksi energiapuuhakkuisiin. Turvallisuusnäkökulma tulisi ottaa mukaan tähän ohjelmaan ja tuoda esille, miten metsäala tulee varautumaan ja vastaamaan turvallisuushaasteisiin.

Ohjelmaluonnos arvioitiin myös Pohjois-Karjalan Suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi (SOVA) – ryhmässä. Arvioinnin tulokset on kuvattu lyhyesti luonnoksessa. SOVA – ryhmä toi esille metsien monikäytön ja kulttuurisen muutoksen merkityksen. Näitä seikkoja ei oteta luonnoksessa palautteesta huolimatta millään tavalla esille, mutta ne olisi syytä ottaa huomioon. Pohjois-Karjalan asukkailla on edelleen vahva luontosuhde metsiin. Metsissä tehtävät toimenpiteet vaikuttavat esimerkiksi virkistystoimintaan ja näiden seikkojen huomioon ottaminen ja vaikkapa tiedottamisen lisääminen parhaimmillaan lisäisivät metsienkäytön ja -hoidon hyväksyttävyyttä. Metsäalan imagon parantaminen on mukana luonnoksen tavoitteissa ja toimenpiteissä, joten tämä näkökulma olisi hyvä ottaa mukaan luonnoksen toimenpiteisiin.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Markus Hirvonen
maakuntajohtaja

Lisätietoja:
Sari Koivula, metsä- ja ilmastoasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi
puh. 040 518 6326

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.